

Bruxelles, 15. studenoga 2018.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0254(COD)

14094/1/18
REV 1

POLMIL 206
COMPET 760
RECH 480
CFSP/PESC 1029
CSDP/PSDC 646
COPS 424
EUMC 188
ECOFIN 1039
IND 335
MI 818
EMPL 525
EDUC 419
CADREFIN 340
CODEC 1950

NAPOMENA O TOČKI „A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	13951/1/18 REV 1
Br. dok. Kom.:	10084/18 + ADD 1 + ADD 2
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Europskog fonda za obranu (prvo čitanje) – djelomični opći pristup

1. Komisija je 13. lipnja 2018. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela svoj prijedlog o uspostavi Europskog fonda za obranu¹.
2. Coreper je 14. lipnja 2018. postigao dogovor o mandatu za Skupinu prijatelja predsjedništva u vezi s Europskim fondom za obranu², koja je započela s preispitivanjem prijedloga na sastanku održanom 10. i 11. srpnja 2018.

¹ 10084/18 + ADD 1.

² 9972/18.

3. Nakon što je na nekoliko sastanaka preispitala prijedlog, skupina je na sastanku 7. studenoga 2018. postigla vrlo širok dogovor o nacrtu teksta.
4. Budući da je predložena Uredba jedan od paketa prijedloga povezanih s VFO-om, sve odredbe koje utječu na proračun ili koje su horizontalne prirode izdvojene su te na taj način isključene iz namijenjenog djelomičnog općeg pristupa, u očekivanju daljnjeg napretka u pogledu VFO-a. Te odredbe, koje se nalaze u uglatim zagradama u tekstu, odnose se na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama (uvodna izjava 37.), opći cilj da se određeni postotak rashoda proračuna EU-a namijeni klimatskim ciljevima (uvodna izjava 41.), ukupnu financijsku omotnicu za provedbu Programa (članak 4. stavak 1.) i indikativne iznose koji su raspodijeljeni za istraživačka i razvojna djelovanja (članak 4. stavak 2.), odredbe u pogledu sredstava dodijeljenih državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja (članak 4. stavak 5.), odredbe povezane s trećim zemljama koje treba smatrati pridruženim zemljama u okviru Fonda (članak 5.) i upućivanje na Uredbu o fondu InvestEU (članak 8. stavak 2.a).
5. Coreper je 14. studenoga 2018. postigao dogovor o tekstu, kako je naveden u Prilogu.
6. Vijeće se poziva da postigne dogovor o djelomičnom općem pristupu prijedlogu.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi Europskog fonda za obranu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3.,
članak 182. stavak 4., članak 183. i članak 188. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U europskom akcijskom planu obrane donesenom 30. studenoga 2016. Komisija se obvezala da će upotpunjavati, jačati i objedinjavati nastojanja država članica temeljena na suradnji u pogledu razvoja obrambenih tehnoloških i industrijskih sposobnosti kojima se može reagirati na sigurnosne izazove te poticati globalno konkurentna, inovativna i učinkovita europska obrambena industrija diljem Unije. Pritom je posebice predložila pokretanje Europskog fonda za obranu („Fond”) radi potpore ulaganjima u zajednička istraživanja i razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija, čime će se poticati sinergije i veća troškovna učinkovitost, i poticanja država članica na zajedničku nabavu i održavanje vojne opreme. Ovaj bi Fond dopunjavao financiranje na nacionalnoj razini koje se već koristi za tu namjenu te bi trebao poticati države članice na veću suradnju i ulaganja u području obrane. Iz Fonda bi se podupirala suradnja tijekom čitavog životnog ciklusa obrambenih proizvoda i tehnologije.
- (2) Fond će doprinijeti uspostavi snažne, konkurentne i inovativne europske obrambene tehnološke i industrijske baze te upotpunjavati inicijative Unije za razvoj integriranijeg europskog obrambenog tržišta, posebice dvije direktive¹, o nabavi i o transferima EU-a u obrambenom sektoru, koje su donesene 2009.

¹ Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice, SL L 146, 10.6.2009., str. 1.; Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti, SL L 216, 20.8.2009., str. 76.

- (3) U skladu s integriranim pristupom te kako bi se doprinijelo povećanju konkurentnosti i inovacijskih kapaciteta obrambene industrije Unije, treba uspostaviti Europski fond za obranu. Cilj Fonda trebalo bi biti povećanje konkurentnosti, inovativnosti, učinkovitosti i autonomije obrambene industrije Unije i na taj način doprinositi strateškoj autonomiji Unije podupiranjem prekogranične suradnje među državama članicama te suradnje među poduzećima, istraživačkim centrima, nacionalnim vladama, međunarodnim organizacijama i sveučilištima u fazi istraživanja te u fazi razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija. Radi razvoja inovativnijih rješenja te otvorenog unutarnjeg tržišta Fond bi trebao podupirati prekogranično sudjelovanje malih i srednjih poduzeća (MSP) te poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u području obrane.
- (4) Faza istraživanja i tehnološka faza ključni su elementi jer uvjetuju kapacitete europske industrije i njezinu autonomiju u razvijanju proizvoda te neovisnost država članica kao krajnjih korisnika u području obrane. Faza istraživanja, koja je povezana s razvojem obrambenih sposobnosti, može uključivati znatne rizike, posebno u vezi s niskim stupnjem razvijenosti i disruptivnošću tehnologija. Faza razvoja, koja obično slijedi nakon faze istraživanja i tehnološke faze, uključuje i znatne rizike i troškove koji sprečavaju daljnje iskorištavanje rezultata istraživanja i nepovoljno utječu na konkurentnost i inovativnost obrambene industrije Unije.
- (5) Fondom se ne bi trebala podupirati osnovna istraživanja, koja bi trebalo podupirati u okviru drugih programa, s izuzetkom temeljnih istraživanja u području obrane na kojima bi se mogli temeljiti mogućnosti ili rješenja za prepoznate ili očekivane probleme .

- (6) Fondom bi se mogla podupirati djelovanja u vezi s novim proizvodima i tehnologijama te s nadogradnjom postojećih proizvoda i tehnologija. Djelovanja s ciljem nadogradnje postojećih obrambenih proizvoda i tehnologija trebala bi biti prihvatljiva samo ako postojeće informacije potrebne za provedbu djelovanja ne podliježu nikakvom ograničenju nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja, na način kojim se onemogućuje provedba tog djelovanja. Pri podnošenju zahtjeva za financijska sredstva Unije, pravni subjekti trebali bi biti obvezni dostaviti relevantne informacije kako bi se utvrdilo nepostojanje ograničenja. Financiranje Unije ne bi trebalo biti moguće u nedostatku takvih informacija.
- (7) Kako bi se osiguralo da se pri provedbi ove Uredbe poštuju međunarodne obveze Unije i njezinih država članica, Fond ne bi trebao podupirati djelovanja u vezi s proizvodima ili tehnologijama čiji su uporaba, razvoj ili proizvodnja zabranjeni međunarodnim pravom. U tom pogledu prihvatljivost djelovanja povezanih s novim obrambenim proizvodima ili tehnologijama, kao što su oni posebno izrađeni za provođenje smrtonosnih napada bez ljudske kontrole nad odlukama o napadu, također bi trebala podlijegati kretanjima u međunarodnom pravu.
- (8) Teškoće u postizanju dogovora o konsolidiranim zahtjevima u pogledu obrambenih sposobnosti i zajedničkih tehničkih specifikacija ili standarda ometaju prekograničnu suradnju među državama članicama te među pravnim subjektima iz različitih država članica. Posljedica nedostatka takvih zahtjeva, specifikacija i standarda sve su veća rascjepkanost obrambenog sektora i tehnička složenost, kašnjenja i povećani troškovi, kao i smanjena interoperabilnost. Sporazum o zajedničkim tehničkim specifikacijama trebao bi biti preduvjet za djelovanja koja uključuju višu razinu tehnološke spremnosti. Aktivnosti koje vode do utvrđivanja zajedničkih zahtjeva u pogledu obrambenih sposobnosti, kao i aktivnosti usmjerene na potporu razvoju zajedničke definicije tehničkih specifikacija ili standarda trebali bi također biti prihvatljivi za potporu iz Fonda.

- (9) Budući da je cilj Fonda podupiranje konkurentnosti i inovativnosti obrambene industrije Unije jačanjem i upotpunjavanjem aktivnosti temeljenih na suradnji povezanih s istraživanjem i tehnologijom u području obrane te umanjivanjem rizika u fazi razvoja projekata suradnje, djelovanja koja se odnose na istraživanja i razvoj obrambenih proizvoda ili tehnologije trebala bi biti prihvatljiva za financiranje. Prihvatljiva će biti i nadogradnja postojećih obrambenih proizvoda i tehnologija, uključujući njihovu interoperabilnost.
- (10) S obzirom na to da je poseban cilj Fonda jačanje suradnje među pravnim subjektima i državama članicama diljem Europe, djelovanje bi trebalo biti prihvatljivo za financiranje ako u njegovoj provedbi surađuju barem tri pravna subjekta s poslovnim nastanom u barem tri različite države članice i/ili pridružene zemlje. Najmanje tri od tih prihvatljivih subjekata s poslovnim nastanom u barem dvije različite države članice ili pridružene zemlje ne smiju biti pod kontrolom, izravnom ili neizravnom, istog subjekta ili se međusobno kontrolirati. U tom kontekstu „kontrolu” bi trebalo shvatiti kao sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt izravno ili neizravno putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata. Uzimajući u obzir posebnosti disruptivnih tehnologija u području obrane, kao i studija, te bi aktivnosti mogao provoditi jedan pravni subjekt. Kako bi se pojačala suradnja među državama članicama, Fond može podupirati i zajedničku pretkomercijalnu nabavu.
- (11) U skladu s [upućivanje će se na odgovarajući način ažurirati u skladu s novom odlukom o prekomorskim zemljama i područjima (PZP): člankom 94. Odluke Vijeća 2013/755/EU²] subjekti s poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP) trebali bi ispunjavati uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Fonda i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su PZP-ovi povezani.

² Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji (Odluka o prekomorskom pridruživanju) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

- (12) Budući da je Fond usmjeren na jačanje konkurentnosti i učinkovitosti obrambene industrije Unije, za potporu bi u načelu trebali biti prihvatljivi samo subjekti s poslovnim nastanom u Uniji ili u pridruženim zemljama koji nisu pod kontrolom nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja. U tom kontekstu „kontrolu” bi trebalo shvatiti kao sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt izravno ili neizravno putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata. Osim toga, kako bi se osigurala zaštita ključnih sigurnosnih i obrambenih interesa Unije i njezinih država članica, infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva koje primatelji i njihovi podugovaratelji upotrebljavaju u djelovanjima koja se financiraju iz Fonda ne bi se trebali nalaziti na državnom području nepridruženih trećih zemalja, a njihove izvršne upravljačke strukture trebale bi imati poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji. U skladu s tim subjekt koji ima poslovni nastan u nepridruženoj trećoj zemlji ili subjekt koji ima poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji, ali koji ima izvršne upravljačke strukture u nepridruženoj trećoj zemlji nije prihvatljiv kao primatelj ili podugovaratelj uključen u djelovanje.
- (13) U određenim okolnostima trebalo bi biti moguće odstupiti od načela da primatelji i njihovi podugovaratelji uključeni u djelovanje koje podupire Fond ne podliježu kontroli nepridruženih trećih zemalja ili subjekata iz nepridruženih trećih zemalja. U tom kontekstu pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji ili u pridruženoj zemlji koji su pod kontrolom nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje trebali bi biti prihvatljivi kao primatelji ili podugovaratelji uključeni u djelovanje ako su ispunjeni strogi uvjeti koji se odnose na sigurnosne i obrambene interese Unije i njezinih država članica. Sudjelovanje takvih pravnih subjekata ne bi trebalo biti u suprotnosti s ciljevima Fonda. Podnositelji zahtjeva trebali bi dostaviti sve relevantne informacije o infrastrukturi, postrojenjima, imovini i sredstvima koji se upotrebljavaju u djelovanju. Također bi trebalo uzeti u obzir razloge za zabrinutost država članica u pogledu sigurnosti opskrbe.

- (13a) Sredstva Unije trebalo bi dodjeljivati na temelju konkurentnih poziva za podnošenje prijedloga objavljenih u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća („Financijska uredba”)³. No u određenim opravdanim i iznimnim okolnostima, financijska sredstva Unije mogu se dodijeliti i u skladu s člankom 195. točkom (e) Financijske uredbe. Budući da dodjeljivanje financijskih sredstava u skladu s člankom 195. točkom (e) Financijske uredbe odstupa od općeg pravila raspisivanja konkurentnih poziva za podnošenje prijedloga, te bi iznimne okolnosti trebalo strogo tumačiti. U tom kontekstu, da bi se bespovratna sredstva dodijelila bez poziva za podnošenje prijedloga, Komisija bi uz pomoć odbora država članica („odbor”) trebala procijeniti u kojoj mjeri predloženo djelovanje odgovara ciljevima Fonda u odnosu na prekograničnu industrijsku suradnju i tržišno natjecanje u cijelom lancu opskrbe.
- (14) Ako konzorcij želi sudjelovati u prihvatljivom djelovanju, a financijska je pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava, konzorcij bi trebao imenovati jednog od svojih članova kao koordinatora koji će biti glavna točka za kontakt.
- (15) Ako djelovanjem koje se podupire iz Fonda upravlja voditelj projekta kojeg su imenovale države članice ili pridružene zemlje, Komisija bi se prije izvršenja plaćanja primateljima trebala savjetovati s voditeljem projekta kako bi voditelj projekta mogao osigurati da primatelji poštuju rokove. U određenim okolnostima voditelj projekta može Komisiji dostaviti primjedbe o napretku djelovanja kako bi Komisija mogla potvrditi jesu li uvjeti za isplatu ispunjeni.

³ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012.

- (15a) Ako su voditelja projekta imenovalе државе чланice koje суфинанцирају djelovanje, zadaće izvršenja proračuna за тај конкретни projekt mogle би се повjeriti водителју projekta у slučaju neizravnog upravljanja tim konkretnim projektom.
- (16) Kako би се осигурало да су финансирана djelovanja финансијски održiva, potrebno је да подносиtelji заhtјева докажу да су трошкови djelovanja koji се не финансирају средствима Unije podmireni другим средствима финансирања.
- (17) Државama чланicama би за заједнички развој и стјецанје оборамбених способности на raspolaganju trebale бити различите врсте финансијских механизama. Комисија би могла осигурати различите врсте механизama koje би државе чланice mogle употребљавати по вољи за рјешавање изазова у погледу финансирања повезаних са развојем и набавом koji се темеље на сарадњи. Употреба таквих финансијских механизama могла би додатно потакнути покретање оборамбених projekata temeljenih на сарадњи и повећати ефикасност издвајања за оборану, укључујући за projekte koje подупиरे Фонд.
- (18) С обзиром на посебности оборамбене индустрије код које потражња долази готово искључиво од држава чланica и придружених земаља, које уједно контролирају cjelokupnu набаву оборамбених производа и технологија, укључујући и извоз, функционирање оборамбеног сектора је јединствено и не сlijеди конвенционална правила и пословне modele по којима функционирају традиционална тржишта. Индустрија stoga не може provoditi велике projekte истраживања и развоја у подручју оборане финансиране vlastitim средствима па државе чланice и придружене земље често у cijelosti финансирају трошкове истраживања и развоја. Како би се постигли ciljevi Фонда, особито у погледу потicanja сарадње међу правним subjektima из различитих држава чланica и придружених земаља, те узимајући у обзир посебности оборамбеног сектора, prihvatljive трошкове trebalo би покрити до cjelokupnog износа за djelovanja која се provode prije faze развоја prototipa.

- (19) Faza prototipa ključna je faza u kojoj države članice ili pridružene zemlje obično odlučuju o svojem konsolidiranom ulaganju te započinju proces nabave budućih obrambenih proizvoda i tehnologija. Zbog toga se u toj fazi države članice i pridružene zemlje dogovaraju o potrebnim obvezama, uključujući podjelu troškova i vlasništvo nad projektom. Kako bi se osigurala vjerodostojnost njihovih obveza, financijska pomoć Unije u okviru Fonda obično ne bi trebala biti veća od 20 % prihvatljivih troškova.
- (20) Za djelovanja izvan faze prototipa trebalo bi predvidjeti do 80 % financiranja. Ta djelovanja koja su bliže finalizaciji proizvoda i tehnologije još uvijek mogu uključivati znatne troškove.
- (21) Dionici u obrambenom sektoru suočavaju se s posebnim neizravnim troškovima, kao što su troškovi za sigurnost. Osim toga, dionici rade na specifičnom tržištu na kojem, bez potražnje kupaca, ne mogu pokrivati troškove istraživanja i razvoja kao u civilnom sektoru. Stoga je opravdano dopustiti paušalnu stopu od 25 % kao i mogućnost da se ovisno o slučaju naplaćuju neizravni troškovi koji su izračunati u skladu s uobičajenim računovodstvenim praksama primatelja, ako njihova nacionalna tijela prihvaćaju te prakse za usporedive aktivnosti u području obrane te ako su te prakse priopćene Komisiji. Odgovorni ovlašteni službenik trebao bi obrazložiti odluku o prihvaćanju neizravnih prihvatljivih troškova do 80 % ukupnih izravnih prihvatljivih troškova u programu rada ili pozivu za podnošenje prijedloga.
- (22) Kako bi se osiguralo da će financirana djelovanja doprinijeti konkurentnosti i učinkovitosti europske obrambene industrije, važno je da postoji namjera država članica o zajedničkoj nabavi konačnog proizvoda ili upotrebi predmetne tehnologije, osobito u okviru prekogranične nabave kojom države članice zajedno organiziraju postupke nabave posebice uz određivanje središnjeg tijela za nabavu.

- (23) Promicanje inovacija i tehnološkog razvoja obrambene industrije Unije trebalo bi se odvijati u skladu sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije. Stoga bi doprinosi djelovanjâ tim interesima i prioritetima u pogledu istraživanja i sposobnosti u području obrane koje su zajednički dogovorile države članice trebali biti kriteriji za dodjelu. Nedostaci u pogledu zajedničkih obrambenih sposobnosti na razini Unije utvrđeni su u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike, prije svega planom za razvoj sposobnosti, dok su sveobuhvatnim strateškim planom istraživanja utvrđeni i zajednički ciljevi istraživanja u području obrane. Drugim postupcima Unije, kao što su Koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane i stalna strukturirana suradnja, poduprijet će se provedba relevantnih prioriteta utvrđivanjem i iskorištavanjem mogućnosti za pojačanu suradnju u cilju zadovoljavanja razine ambicije EU-a u pogledu sigurnosti i obrane. Prema potrebi, u obzir se mogu uzeti i regionalni i međunarodni prioriteti, uključujući one u kontekstu Organizacije sjevernoatlantskog ugovora, ako su u skladu s prioritetima Unije i ne sprečavaju nijednu državu članicu ili pridruženu zemlju da sudjeluje, istovremeno vodeći računa i o tome da bi trebalo izbjegavati nepotrebna udvostručavanja.
- (24) Prihvatljivim djelovanjima razvijenima u kontekstu stalne strukturirane suradnje u institucionalnom okviru Unije trebalo bi osigurati pojačanu kontinuiranu suradnju pravnih subjekata iz različitih država članica i tako izravno doprinijeti ciljevima Fonda. Odabrani projekti te vrste stoga bi trebali imati pravo na povećanu stopu financiranja.
- (25) Komisija će uzeti u obzir druge aktivnosti koje se financiraju u skladu s okvirnim programom Obzor Europa kako bi se izbjegla nepotrebna udvostručavanja i osigurali međusobni utjecaji između civilnih i obrambenih istraživanja.

- (26) Kibersigurnost i kiberobrana postaju sve veći izazovi, stoga su Komisija i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku prepoznali potrebu za uspostavljanjem sinergija između djelovanja u području kiberobrane unutar područja primjene Fonda i inicijativa Unije u području kibersigurnosti, kao što su one najavljene u Zajedničkoj komunikaciji o kibersigurnosti. [Sinergije između civilne i obrambene dimenzije kibersigurnosti osobito treba tražiti budući Europski centar za stručnost u području kibersigurnosti, industrije, tehnologije i istraživanja. On bi mogao aktivno podupirati države članice i druge relevantne dionike pružanjem savjeta i stručnog znanja te olakšavanjem suradnje u vezi s projektima i djelovanjima te na zahtjev država članica u svojstvu voditelja projekta u vezi s Fondom.]
- (27) Integrirani pristup trebalo bi osigurati objedinjavanjem aktivnosti obuhvaćenih pripremnim djelovanjem u pogledu istraživanja u području obrane koje je Komisija pokrenula u smislu članka 58. stavka 2. točke (b) Financijske uredba i europskim programom industrijskog razvoja u području obrane uspostavljenog Uredbom (EU) 2018/1092 Europskog parlamenta i Vijeća kako bi se uskladili uvjeti za sudjelovanje, osmislio usklađeni niz instrumenata i povećao učinak inovacija i suradnje te gospodarski učinak uz izbjegavanje nepotrebnog udvostručavanja i rascjepkanosti. Uz takav integrirani pristup Fond bi doprinio i boljoj iskorištenosti rezultata istraživanja u području obrane premošćivanjem jaza između istraživanja i razvoja uzimajući u obzir specifičnosti obrambenog sektora te promicanjem svih oblika inovacija, uključujući disruptivne inovacije.

- (28) U pogledu posebnosti djelovanja prema potrebi bi financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima trebalo obuhvatiti i ciljeve Fonda.
- (29) Financijska potpora trebala bi se upotrebljavati za uklanjanje tržišnih nedostataka ili rješavanje neoptimalnih ulagačkih situacija na proporcionalan način, a djelovanjima se ne bi smjelo udvostručiti ni istisnuti privatna sredstva niti narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. Djelovanjima bi se trebala ostvariti jasna dodana vrijednost za Uniju.
- (30) Vrste financiranja i načini provedbe Fonda trebali bi se odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve djelovanja i ostvariti rezultate uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik nepoštovanja. To bi trebalo uključivati razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova, kao i financiranja koje nije povezano s troškovima, kako je navedeno u članku 125. stavku 1. Financijske uredbe.
- (31) Komisija bi trebala uspostaviti godišnje ili višegodišnje programe rada u skladu s ciljevima Fonda. Komisiji bi u uspostavi programa rada trebao pomagati odbor. Komisija bi trebala nastojati pronaći rješenja koja imaju najširu moguću potporu u odboru. U tom kontekstu odbor bi se mogao sastajati u sastavu nacionalnih obrambenih stručnjaka s ciljem pružanja konkretne pomoći Komisiji, uključujući davanje savjeta u pogledu zaštite klasificiranih podataka u okviru djelovanja. Države članice imenuju svoje predstavnike u taj odbor. Članovima odbora trebalo bi pružiti rane i učinkovite prilike da ispituju nacрте provedbenih akata i izraze svoje mišljenje.
- (31a) Kategorije programâ rada trebale bi sadržavati funkcionalne zahtjeve kako bi se industriji pojasnilo koje se funkcije i zadaće moraju provoditi s pomoću sposobnosti koje će se razviti. Takvi zahtjevi trebali bi jasno navesti očekivanu učinkovitost, ali ne bi smjeli biti usmjereni na konkretna rješenja ili konkretne subjekte i ne bi smjeli sprečavati tržišno natjecanje na razini poziva za podnošenje prijedloga.

- (31b) Tijekom pripreme programâ rada Komisija bi odgovarajućim savjetovanjima s odborom trebala osigurati i da se predloženim istraživačkim ili razvojnim djelovanjima izbjegava nepotrebno udvostručavanje.
- (31c) Kako bi se iskoristilo njezino stručno znanje u sektoru obrane Europskoj obrambenoj agenciji dodijelit će se status promatrača u odboru. S obzirom na posebnosti obrambenog sektora, odboru bi trebala pomagati i Europska služba za vanjsko djelovanje.
- (32) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebale biti dodijeljene provedbene ovlasti u pogledu donošenja programa rada te za dodjelu sredstava odabranim razvojnim djelovanjima. Pri provedbi razvojnih djelovanja osobito bi trebalo voditi računa o specifičnostima obrambenog sektora, što se prvenstveno odnosi na odgovornost država članica i/ili pridruženih zemalja za proces planiranja i nabave. Te bi provedbene ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴.

⁴ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (32a) Nakon što se prijedlozi ocijene uz pomoć neovisnih stručnjaka, čije bi sigurnosne podatke trebale potvrditi relevantne države članice, Komisija bi trebala odabrati djelovanja koja će podupirati Fond. Komisija bi trebala uspostaviti bazu podataka neovisnih stručnjaka. Baza podataka ne bi smjela biti javna. Ti neovisni stručnjaci trebali bi biti imenovani na temelju vještina, iskustva i znanja, uzimajući u obzir zadaće koje im se dodjeljuju. Prilikom imenovanja neovisnih stručnjaka Komisija bi u najvećoj mogućoj mjeri trebala poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se osigurao uravnotežen sastav skupina stručnjaka i panela za ocjenjivanje u smislu različitih vještina, iskustva i znanja, zemljopisne raznolikosti i roda, uzimajući u obzir situaciju u području djelovanja. Trebalo bi osigurati odgovarajuću rotaciju stručnjaka i odgovarajuću ravnotežu između privatnog i javnog sektora. Države članice trebale bi biti obaviještene o rezultatima ocjenjivanja i napretku postignutom u financiranim djelovanjima. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u pogledu donošenja i provedbe programa rada te za donošenje odluka o dodjeli. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća.
- (32b) Neovisni stručnjaci ne bi smjeli provoditi ocjenjivanje, pružati savjete ni pomoć u vezi s predmetima u pogledu kojih su u sukobu interesa, posebno u odnosu na svoj trenutačni položaj. Posebno ne bi smjeli biti u položaju da mogu upotrijebiti primljene podatke na štetu konzorcija koji ocjenjuju.
- (33) Kako bi se podržalo otvoreno unutarnje tržište, trebalo bi poticati sudjelovanje prekograničnih MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije bilo kao članova konzorcija ili kao podugovaratelja.
- (34) Komisija bi trebala nastojati održavati dijalog s državama članicama i industrijom kako bi osigurala uspješnost Fonda.

- (35) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za Europski fond za obranu, koja čini primarni referentni iznos u smislu [novog međuinstitucijskog sporazuma] između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju⁵, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (36) Ako nije navedeno drukčije, Financijska uredba primjenjuje se na Fond. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.
- (37) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebno određuje postupak utvrđivanja i izvršenja proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te se osiguravaju provjere odgovornosti financijskih aktera. [Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, jer je poštovanje vladavine prava bitan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima EU-a.]

⁵ Upućivanje koje treba ažurirati: SL C 373, 20.12.2013., str. 1. Sporazum je dostupan na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01))

(38) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95⁷, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96⁸ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939⁹, financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevара, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijevара i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939 i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

⁶ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁷ Uredba Vijeća (EZ, Euroatom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁸ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁹ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

¹⁰ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (39) [Treće zemlje koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene u skladu sa Sporazumom o EGP-u čime se osigurava provedba programā na temelju odluke prema tom sporazumu.] U Uredbu bi trebalo uvrstiti posebnu odredbu kojom bi se jamčila potrebna prava i pristup odgovornom ovlaštenom službeniku, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) kao i Europskom revizorskom sudu da na sveobuhvatan način izvršavaju svoje nadležnosti.
- (40) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. postoji potreba za evaluacijom ove Uredbe na temelju informacija prikupljenih putem posebnih zahtjeva za praćenje izbjegavajući pritom prekomjerne propise i administrativna opterećenja, osobito za države članice. Ti zahtjevi, prema potrebi, mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka Uredbe u praksi. Komisija bi trebala provesti privremenu evaluaciju najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Fonda, među ostalim s ciljem podnošenja prijedloga svih odgovarajućih izmjena svih prikladnih izmjena postojeće Uredbe, i završnu evaluaciju na kraju provedbenog razdoblja Fonda, ispitujući financijske aktivnosti u smislu rezultata financijske provedbe te, u mjeri u kojoj je to moguće u tom trenutku, rezultate i učinke. U tom kontekstu završnim izvješćem o evaluaciji trebalo bi se i pomoći u utvrđivanju područja u kojima Unija ovisi o trećim zemljama za razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija. U tom bi završnom izvješću trebalo analizirati i prekogranično sudjelovanje MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u projektima financiranim sredstvima Fonda te sudjelovanje MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u globalnom lancu vrijednosti, kao i doprinos Fonda uklanjanju nedostataka utvrđenih u planu za razvoj sposobnosti i ono bi trebalo sadržavati informacije o podrijetlu primateljâ i o raspodjeli stvorenih prava intelektualnog vlasništva. Komisija također može predložiti izmjene ove Uredbe kako bi se reagiralo na mogući razvoj događaja tijekom provedbe Fonda.

- (40a) Komisija bi trebala redovito pratiti provedbu Fonda i svake godine izvješćivati o postignutom napretku, među ostalim o primjeni utvrđenih iskustava i iskustvima stečenima u okviru Europskog programa industrijskog razvoja u području obrane („EDIDP”) i pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane („PADR”). U tu svrhu Komisija bi trebala uspostaviti potrebne mehanizme praćenja.
- (41) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Fond će doprinijeti uključivanju klimatske politike u politike Unije i postizanju općeg cilja da se [25 %] rashoda proračuna EU-a namijeni klimatskim ciljevima. Relevantna djelovanja utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe Fonda te će se ponovno procijeniti u kontekstu njegove evaluacije sredinom provedbenog razdoblja.
- (42) Budući da Fond podupire samo faze istraživanja i razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija, Unija u načelu ne bi imala prava vlasništva ili prava intelektualnog vlasništva nad proizvodima i tehnologijama koji su rezultat financiranih djelovanja, osim ako se potpora Unije pruža u okviru javne nabave.
- (43) Financijska potpora Unije ne bi trebala utjecati na transfer obrambenih proizvoda unutar Unije u skladu s Direktivom 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, kao ni na izvoz proizvoda, opreme ili tehnologije.

¹¹ Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146 10.6.2009., str. 1.).

- (44) Upotreba osjetljivih postojećih informacija, među ostalim podataka, znanja i iskustva ili podataka, stvorenih prije primjene Fonda ili izvan njegova okvira, ili pristup neovlaštenih osoba rezultatima ostvarenima u vezi s djelovanjima koja su dobila potporu iz Fonda mogu imati negativan učinak na interese Unije ili jedne ili više država članica. Stoga bi rukovanje osjetljivim i klasificiranim podacima trebalo biti uređeno relevantnim pravom Unije i nacionalnim pravom.
- (44a) Trebalo bi poštovati minimalne standarde o gospodarskoj sigurnosti prilikom potpisivanja klasificiranih ugovora o financiranju. U tu svrhu Komisija bi trebala dostaviti sigurnosne upute za program, među ostalim vodič za stupnjeve tajnosti, kao smjernice stručnjacima koje su imenovale države članice.
- (45) Kako bi se omogućila izmjena ili dopuna pokazatelja slijeda učinka, Komisiji bi, prema potrebi, trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (46) Komisija bi trebala upravljati Fondom uz dužno poštovanje zahtjeva povjerljivosti i sigurnosti, osobito klasificiranih informacija i osjetljivih informacija,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.
ZAJEDNIČKE ODREDBE
PRIMJENJIVE NA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom osniva se Europski fond za obranu (dalje u tekstu „Fond”) [kako je navedeno u članku 1. stavku 3. točki (b) Uredbe .../.../EU].

Njome se određuju ciljevi Fonda, proračun za razdoblje 2021. – 2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (0) **„podnositelj zahtjeva”** znači pravni subjekt koji podnosi zahtjev za potporu Fonda nakon poziva za podnošenje prijedloga ili u skladu s člankom 195. točkom (e) Financijske uredbe;
- (1) **„operacije mješovitog financiranja”** znači djelovanja financirana iz proračuna EU-a, među ostalim u okviru mehanizama za mješovito financiranje u skladu s člankom 2. stavkom 6. Financijske uredbe, u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore ili financijski instrumenti iz proračuna EU-a i povratni oblici potpore iz razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagatelja;
- (1a) **„certifikacija”** znači proces kojim nacionalno tijelo potvrđuje da su obrambeni proizvod, materijalna ili nematerijalna komponenta ili tehnologija u skladu s primjenjivim propisima;

- (1b) **„klasificirani podaci“** znači svi podaci ili materijali u bilo kojem obliku čijim bi se neovlaštenim otkrivanjem moglo u različitoj mjeri naštetiti interesima Europske unije ili interesima jedne ili više država članica te koji nose oznaku stupnja tajnosti EU-a ili odgovarajuću oznaku stupnja tajnosti u skladu sa sporazumom među državama članicama Europske unije, koje su se sastale u okviru Vijeća, o zaštiti klasificiranih podataka koji se razmjenjuju u interesu Europske unije (2011/C 202/05);
- (1c) **„konzorcij“** znači suradnička skupina podnositelja zahtjeva ili primatelja obvezanih konzorcijskim sporazumom osnovana radi poduzimanja djelovanja u okviru Fonda;
- (1d) **„koordinator“** znači pravni subjekt koji je član konzorcija te kojeg su svi članovi konzorcija imenovali glavnom kontaktnom točkom u odnosima s Komisijom;
- (2) **„kontrola“** znači sposobnost izvršavanja odlučujućeg utjecaja na pravni subjekt izravno ili neizravno putem jednog ili više posredničkih pravnih subjekata;
- (3) **„razvojno djelovanje“** znači svako djelovanje koje se sastoji od aktivnosti u području obrane prvenstveno u fazi razvoja, a koje obuhvaća nove proizvode ili tehnologije ili nadogradnju postojećih, osim proizvodnje ili upotrebe oružja;
- (4) **„disruptivna obrambena tehnologija“** znači tehnologija čijom se primjenom dovodi do radikalne promjene, uključujući poboljšanu ili potpuno novu tehnologiju, ili čijom se primjenom dovodi do promjene paradigme u konceptu i vođenju poslova obrane, među ostalim zato što će zamijeniti postojeću obrambenu tehnologiju ili je učiniti zastarjelom;
- (5) **„izvršna upravljačka struktura“** znači tijelo pravnog subjekta koje je imenovano u skladu s nacionalnim pravom i, ako je primjenjivo, koje odgovara glavnom izvršnom direktoru, koje je ovlašteno za uspostavu strategije, ciljeva i općeg usmjerenja pravnog subjekta te koje nadzire i prati upravljačko odlučivanje;

- (5a) **„novostečeni podaci”** znači podaci, znanje i iskustvo ili podaci stvoreni tijekom primjene Fonda, neovisno o njihovom obliku ili prirodi;
- (6) **„pravni subjekt”** znači bilo koja pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i preuzimati obveze, ili subjekt bez pravne osobnosti u skladu s člankom 197. stavkom 2. točkom (c) Financijske uredbe;
- (7) **„poduzeće srednje tržišne kapitalizacije”** znači poduzeće koje nije MSP i koje ima najviše 3 000 zaposlenika, pri čemu se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima od 3. do 6. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ¹²;
- (8) **„pretkomercijalna nabava”** znači nabava usluga istraživanja i razvoja koja uključuje podjelu rizika i koristi pod tržišnim uvjetima te konkurentni razvoj u fazama, u kojima su dobivene istraživačke i razvojne usluge jasno razdvojene od uvođenja komercijalnih količina krajnjih proizvoda;
- (9) **„voditelj projekta”** znači svaki javni naručitelj koji ima poslovni nastan u državi članici ili u pridruženoj zemlji i kojemu je država članica, pridružena zemlja ili skupina država članica ili pridruženih zemalja dala zadaću upravljanja multinacionalnim projektima naoružavanja, na trajnoj ili *ad-hoc* osnovi;
- (9a) **„kvalifikacija”** znači cjelokupan proces kojim se dokazuje da projektiranje obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije ispunjava utvrđene zahtjeve te se pružaju objektivni dokazi za to da su zadovoljeni određeni zahtjevi u pogledu projektiranja;
- (10) **„primatelj”** znači bilo koji pravni subjekt s kojim je potpisan ugovor o dodjeli sredstava ili financiranju ili koji je obaviješten o odluci o dodjeli sredstava ili financiranju;

¹² Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (11) **„istraživačko djelovanje”** znači svako djelovanje koje se uglavnom sastoji od istraživačkih aktivnosti, prije svega primijenjenog istraživanja te, prema potrebi, temeljnog istraživanja, s ciljem stjecanja novog znanja koje je isključivo usmjereno na obrambene primjene;
- (12) **„rezultati”** znači svaki materijalni ili nematerijalni učinak djelovanja kao što su podaci, stručno znanje ili informacije, neovisno o njihovom obliku ili prirodi, bez obzira na to mogu li se zaštititi, kao i sva povezana prava uključujući pravo intelektualnog vlasništva;
- (12a) **„osjetljivi podaci”** znači informacije i podaci, uključujući klasificirane podatke, koji moraju biti zaštićeni od neovlaštenog pristupa ili otkrivanja zbog obveza iz nacionalnog prava ili prava Unije ili kako bi se zajamčila privatnost ili sigurnost pojedinaca ili organizacija;
- (12b) **„mala i srednja poduzeća”** ili **„MSP-ovi”** znači mala i srednja poduzeća, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ;
- (13) **„posebno izvješće”** znači konkretan rezultat istraživačkog djelovanja u kojemu su sažeti rezultati djelovanja te navedene opsežne informacije o osnovnim načelima, ciljevima, stvarnim ishodima, osnovnim svojstvima, izvršenim ispitivanjima, mogućim koristima, mogućim obrambenim primjenama te očekivanim načinom iskorištavanja istraživanja s ciljem razvoja, koje uključuje podatke o pravima intelektualnog vlasništva, ali u kojem se ne zahtijeva uključivanje podataka o pravima intelektualnog vlasništva;
- (14) **„prototip sustava”** znači model proizvoda ili tehnologije s pomoću kojeg se može prikazati funkcioniranje u operativnom okruženju;
- (15) **„treća zemlja”** znači zemlja koja nije članica Unije;
- (16) **„nepridružena treća zemlja”** znači treća zemlja koja nije pridružena zemlja u skladu s člankom 5.;

- (17) „**subjekt iz nepridružene treće zemlje**” znači pravni subjekt koji ima poslovni nastan u nepridruženoj trećoj zemlji ili, ako ima poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji, koji ima izvršne upravljačke strukture u nepridruženoj trećoj zemlji.

Članak 3.

Ciljevi Fonda

1. Opći je cilj Fonda poticati globalnu konkurentnost, učinkovitost i inovacijske kapacitete europske obrambene tehnološke i industrijske baze diljem Unije podupiranjem aktivnosti koje se temelje na suradnji te prekogranične suradnje pravnih subjekata diljem Unije, pogotovo MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te poticati bolje iskorištavanje industrijskog potencijala inovacija, istraživanja i tehnološkog razvoja u svim fazama industrijskog životnog ciklusa obrambenih proizvoda i tehnologija i tako doprinijeti strateškoj neovisnosti Unije i slobodi njezina djelovanja.
2. Fond ima sljedeće posebne ciljeve:
 - (a) podupirati istraživanja koja se temelje na suradnji i mogla bi znatno povećati uspješnost budućih sposobnosti diljem Unije, te koji su usmjereni na maksimiziranje inovacija i uvođenje novih obrambenih proizvoda i tehnologija, uključujući one disruptivne;
 - (b) podupirati razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija koji se temelji na suradnji u skladu s prioritetima u pogledu obrambenih sposobnosti i tehnologije koje su države članice zajednički dogovorile u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike i pogotovo u kontekstu plana za razvoj sposobnosti te time doprinijeti većoj učinkovitosti trošenja sredstava za obranu u Uniji, postizanju veće ekonomije razmjera, smanjenju opasnosti od nepotrebnog udvostručavanja te smanjenju rascjepkanosti obrambenih proizvoda i tehnologija diljem Unije. Zaključno, Fond će dovesti do veće interoperabilnosti sposobnosti država članica.

3. Regionalni i međunarodni prioriteti, kada su u službi sigurnosnih i obrambenih interesa Unije kako su utvrđeni u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike te uzimajući u obzir da je potrebno izbjegavati nepotrebno udvostručavanje, mogu se, prema potrebi, uzeti u obzir kada se u okviru tih prioriteta ne isključuje mogućnost sudjelovanja ni jedne države članice ili pridružene zemlje.

Članak 4.

Proračun

1. [U skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe .../.../EU] financijska omotnica za provedbu Europskog fonda za obranu za razdoblje 2021. – 2027. iznosi [13 000 000 000 EUR] u sadašnjim cijenama.
2. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 1.:
 - (a) [4 100 000 000 EUR] za istraživačka djelovanja;
 - (b) [8 900 000 000 EUR] za razvojna djelovanja.
3. Iznos iz stavka 1. može se upotrijebiti za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Fonda, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, uključujući korporativne informacijske sustave.
4. Do 5 % financijske omotnice iz stavka 1. namijenjeno je podupiranju disruptivnih obrambenih tehnologija.
5. [Sredstva dodijeljena državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja mogu se, na njihov zahtjev, prenijeti u Fond. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) Financijske uredbe. Ta će se sredstva po mogućnosti upotrebljavati u korist dotične države članice.]

[Članak 5.
Pridružene zemlje

Fond će biti otvoren članicama Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u.]

Članak 6.
Potpora za disruptivne obrambene tehnologije

1. Komisija dodjeljuje sredstva nakon otvorenih i javnih savjetovanja o tehnologijama koje su potencijalno disruptivne za poslove obrane u područjima intervencije utvrđenima u programima rada.
2. U programima rada navedeni su najprimjereniji oblici sredstava za financiranje tih disruptivnih tehnoloških rješenja.

Članak 7.
Etika

1. Provedba djelovanja koja se provode u okviru Fonda moraju biti u skladu s etičkim načelima u relevantnom nacionalnom i međunarodnom pravu te pravu Unije.
2. Prijedlozi se sustavno analiziraju kako bi se utvrdila ona čija provedba izaziva složena ili ozbiljna etička pitanja i podnose se na procjenu etičnosti. Analize etičnosti provodi Komisija uz potporu neovisnih stručnjaka za obrambenu etiku. Komisija osigurava transparentnost etičkih postupaka u najvećoj mogućoj mjeri.

3. Subjekti koji sudjeluju u djelovanju pribavljaju sva relevantna odobrenja ili druge obvezne dokumente koje zahtijevaju nacionalna ili lokalna etička povjerenstva ili druga tijela, kao što su tijela za zaštitu podataka, prije početka predmetnih aktivnosti. Ti se dokumenti čuvaju u evidenciji i dostavljaju Komisiji.

Članak 8.

Provedba i oblici EU-ova financiranja

1. Fond se provodi izravno ili neizravno tako da se zadaće povezane s izvršenjem proračuna povjeravaju subjektima navedenima u članku 62. stavku 1. točki (c) Financijske uredbe.
2. Fondom se može omogućiti financiranje u skladu s Financijskom uredbom, u obliku bespovratnih sredstava, nagrada i javne nabave te, prema potrebi, u pogledu posebnosti djelovanja, u obliku financijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.
- 2.a Operacije mješovitog financiranja provode se u skladu s Glavom X. Financijske uredbe [i Uredbe o fondu InvestEU].
- 2.b Financijski instrumenti strogo su usmjereni samo na primatelje.

Članak 9.

Kumulativno, dopunsko i kombinirano financiranje

1. Za djelovanje za koje je dobiven doprinos iz drugog programa Unije može se dobiti doprinos i iz Fonda pod uvjetom da doprinosi ne pokrivaju iste troškove. Pravila za svaki program/fond Unije iz kojeg se daje doprinos primjenjuju se na doprinos djelovanju iz tog programa/fonda. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja i potpora iz različitih programa Unije može se izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima kojima se utvrđuju uvjeti za potporu.

2. Djelovanja kojima je dodijeljena oznaka kvalitete Pečat izvrsnosti ili koja su u skladu sa sljedećim kumulativnim, komparativnim uvjetima:

- (a) ocijenjena su u okviru poziva za podnošenje prijedloga u sklopu Fonda;
- (b) u skladu su s minimalnim zahtjevima kvalitete iz tog poziva za podnošenje prijedloga;
- (c) ne mogu se financirati u okviru tog poziva za podnošenje prijedloga zbog proračunskih ograničenja;

mogu primiti potporu iz [svemirskog programa], Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda ili Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u skladu s člankom [65.] stavkom 5. Uredbe (EU) XX [Uredba o zajedničkim odredbama] i člankom [8.] Uredbe (EU) XX [Financiranje, upravljanje i nadzor zajedničke poljoprivredne politike], ako su ta djelovanja u skladu s ciljevima predmetnog programa. Primjenjuju se pravila fonda iz kojeg se isplaćuje potpora.

Članak 10.

Prihvatljivi subjekti

- 1. Primatelji i podugovaratelji uključeni u djelovanje koje podupire Fond imaju poslovni nastan u Uniji ili pridruženoj zemlji.
 - 1.a Infrastruktura, postrojenja, imovina i sredstva primateljâ i podugovaratelja uključenih u djelovanje koji se upotrebljavaju za potrebe djelovanja koja podupire Fond nalaze se na području države članice ili pridružene zemlje tijekom cijelog trajanja djelovanja, a njihove izvršne upravljačke strukture imaju poslovni nastan u Uniji ili u pridruženoj zemlji.
 - 1.b Za potrebe djelovanja koje podupire Fond primatelji i podugovaratelji uključeni u djelovanje ne podliježu kontroli nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje.

2. Odstupajući od stavka 1.b ovog članka pravni subjekt s poslovnim nastanom u Uniji ili u pridruženoj zemlji koji kontrolira nepridružena treća zemlja ili subjekt iz nepridružene treće zemlje prihvatljiv je kao primatelj ili podugovaratelj uključen u djelovanje samo ako su jamstva koja je odobrila država članica ili pridružena zemlja u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan u skladu s njezinim nacionalnim postupcima stavljena na raspolaganje Komisiji. Ta jamstva mogu se odnositi na izvršne upravljačke strukture pravnog subjekta s poslovnim nastanom u Uniji ili u pridruženoj zemlji. Ako država članica ili pridružena zemlja u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan smatra to primjerenim, ta se jamstva mogu odnositi i na specifična prava vlade u pogledu kontrole nad pravnim subjektom.

Jamstvima se osigurava da uključenost tog pravnog subjekta u djelovanje ne bi bilo u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica kako je utvrđeno u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. UEU-a ni s ciljevima iz članka 3. Jamstva su ujedno u skladu s odredbama članaka 22. i 25. Jamstvima se konkretno potkrepljuje to da su, za potrebe djelovanja, uspostavljene mjere kako bi se osiguralo sljedeće:

- (a) kontrola nad pravnim subjektom ne provodi se na način kojim se onemogućuje ili ograničuje njegova sposobnost da provodi djelovanje i ostvaruje rezultate, kojim se nameću ograničenja u vezi s njegovom infrastrukturuom, postrojenjima, imovinom, sredstvima, intelektualnim vlasništvom ili znanjem i iskustvom potrebnima u svrhu djelovanja, ili kojim se potkopavaju njegove sposobnosti i standardi potrebni za provedbu djelovanja;
- (b) da je nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje onemogućen pristup osjetljivim podacima povezanim s djelovanjem te da zaposlenici i druge osobe uključene u djelovanje imaju nacionalno sigurnosno odobrenje koje je izdala država članica ili, prema potrebi, pridružena zemlja;

- (c) prava intelektualnog vlasništva proizišla iz djelovanja i rezultata djelovanja ostaju primatelju tijekom djelovanja i nakon njegova dovršetka, ne podliježu kontroli ni ograničenju nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, i ne izvoze se izvan Unije ili izvan pridruženih zemalja niti im se može omogućiti pristup izvan Unije ili pridruženih zemalja bez odobrenja države članice ili pridružene zemlje u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan i u skladu s ciljevima iz članka 3.

Ako država članica ili pridružena zemlja u kojoj pravni subjekt ima poslovni nastan to smatra primjerenim, moguće je pružiti dodatna jamstva.

Komisija obavješćuje odbor iz članka 28. o svakom pravnom subjektu za koji se smatra da je prihvatljiv u skladu s ovim stavkom.

4. Ako nema konkurentnih nadomjestaka lako dostupnih u Uniji ili u pridruženoj zemlji, primatelji i podugovaratelji uključeni u djelovanje mogu upotrebljavati svoju imovinu, infrastrukturu, postrojenja i sredstva koji se nalaze ili drže izvan državnog područja država članica Unije ili pridruženih zemalja pod uvjetom da ta upotreba nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica, da je u skladu s ciljevima iz članka 3. i da je potpuno usklađena s člancima 22. i 25.

Troškovi povezani s tim aktivnostima nisu prihvatljivi za potporu iz Fonda.

- 4.a Prilikom provedbe prihvatljivog djelovanja primatelji i podugovaratelji uključeni u djelovanje mogu surađivati i s pravnim subjektima s poslovnim nastanom izvan državnog područja država članica ili pridruženih zemalja ili koji su pod kontrolom nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, među ostalim upotrebom imovine, infrastrukture, postrojenja i sredstava tih pravnih subjekata, pod uvjetom da to nije u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica. Takva suradnja mora biti u skladu s ciljevima određenima u članku 3. i potpuno usklađena s člancima 22. i 25.

Nepridružena treća zemlja ili drugi subjekt iz nepridružene treće zemlje ne smiju neovlašteno pristupati klasificiranim podacima povezanim s provedbom djelovanja i izbjegavaju se potencijalni negativni učinci na sigurnost dostave ulaznih podataka ključnih za djelovanje.

Troškovi povezani s tim aktivnostima nisu prihvatljivi za potporu iz Fonda.

6. Podnositelji zahtjeva dostavljaju sve relevantne informacije potrebne za procjenu kriterija prihvatljivosti. U slučaju promjene tijekom provedbe djelovanja kojom bi se u pitanje moglo dovesti ispunjavanje kriterija prihvatljivosti, relevantni pravni subjekt obavješćuje Komisiju, koja procjenjuje jesu li ti kriteriji prihvatljivosti i uvjeti i dalje ispunjeni i obraća pažnju na potencijalni učinak na financiranje djelovanja.
9. Za potrebe ovog članka „podugovaratelji uključeni u djelovanje koje podupire Fond” podrazumijeva podugovaratelje s izravnim ugovornim odnosom s primateljem, druge podugovaratelje kojima je dodijeljeno barem 10 % ukupnog prihvatljivog troška djelovanja te podugovaratelje kojima bi mogao biti potreban pristup klasificiranim podacima EU-a kako bi mogli provesti djelovanje, a koji nisu članovi konzorcija.

Članak 11.

Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3. prihvatljiva su za financiranje.
2. Fondom se pruža potpora djelovanjima koja obuhvaćaju nove obrambene proizvode i tehnologije i nadogradnju postojećih proizvoda i tehnologija pod uvjetom da upotreba postojećih informacija potrebnih za provedbu djelovanja za nadogradnju ne podliježe ograničenju nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, izravno ili neizravno, preko jednog ili više posredničkih pravnih subjekata, na način kojim se onemogućuje provođenje tog djelovanja.

3. Prihvatljivo djelovanje odnosi se na jednu ili više od sljedećih aktivnosti:
- (a) aktivnosti čiji je cilj stvaranje, podupiranje i poboljšanje novih saznanja i tehnologija kojima se mogu postići znatni učinci u području obrane;
 - (b) aktivnosti čiji je cilj povećanje interoperabilnosti i otpornosti, uključujući sigurnu proizvodnju i razmjenu podataka, ovladavanje ključnim obrambenim tehnologijama, jačanje sigurnosti opskrbe ili omogućivanje učinkovitog iskorištavanja rezultata za obrambene proizvode i tehnologije;
 - (c) studije, kao što su studije izvedivosti za ispitivanje izvedivosti novih ili poboljšanih tehnologija, proizvoda, procesa, usluga i rješenja;
 - (d) projektiranje obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije, kao i utvrđivanje tehničkih specifikacija na temelju kojih je projekt izrađen, koji mogu uključivati djelomična ispitivanja za smanjenje rizika u industrijskom ili reprezentativnom okruženju;
 - (e) razvoj modela obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije s pomoću kojih se može prikazati funkcioniranje elementa u operativnom okruženju (prototip sustava);
 - (f) ispitivanje obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije;
 - (g) kvalifikaciju obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije;
 - (h) certifikaciju obrambenog proizvoda, materijalne ili nematerijalne komponente ili tehnologije;
 - (i) razvoj tehnologija ili sredstava kojima se povećava učinkovitost obrambenih proizvoda i tehnologija tijekom njihova životnog ciklusa;
 - (j) aktivnosti obavješćivanja, događaji za povezivanje i aktivnosti za podizanje svijesti.

4. Djelovanje se provodi suradnjom najmanje triju prihvatljivih subjekata koji imaju poslovni nastan u najmanje trima različitim državama članicama i/ili pridruženim zemljama. Najmanje tri od tih prihvatljivih subjekata s poslovnim nastanom u najmanje dvjema državama članicama i/ili pridruženim zemljama tijekom cijele provedbe djelovanja nisu izravno ili neizravno pod kontrolom istog tijela te se ne kontroliraju međusobno.
5. Stavak 4. ne primjenjuje se na djelovanja koja se odnose na disruptivne obrambene tehnologije ili djelovanja iz stavka 3. točke (c).
6. Djelovanja za razvoj proizvoda i tehnologija čiji su upotreba, razvoj ili proizvodnja zabranjeni primjenjivim međunarodnim pravom nisu prihvatljiva.

Članak 12.

Postupak odabira i dodjele

1. Financijska sredstva Unije dodjeljuju se na temelju konkurentnih poziva za podnošenje prijedloga objavljenih u skladu s Financijskom uredbom. U određenim opravdanim i iznimnim okolnostima, financijska sredstva Unije mogu se dodijeliti i u skladu s člankom 195. točkom (e) Financijske uredbe.
- 2.a Komisija dodjeljuje financiranje putem provedbenih akata donesenih u skladu s postupkom navedenim u članku 28. stavku 2.

Članak 13.
Kriteriji za dodjelu

Svaki se prijedlog ocjenjuje na temelju sljedećih kriterija:

- (a) doprinos izvrsnosti ili potencijal za disruptivni učinak u području obrane, konkretno pokazivanjem da očekivani rezultati predloženog djelovanja imaju znatne prednosti u odnosu na postojeće obrambene proizvode ili tehnologije;
- (b) doprinos inovacijama i tehnološkom razvoju europske obrambene industrije, konkretno pokazivanjem da predloženo djelovanje uključuje revolucionarne ili nove koncepte i pristupe, nova obećavajuća buduća tehnološka poboljšanja ili primjenu tehnologija ili koncepata koji dosad nisu primijenjeni u sektoru obrane, uz izbjegavanje nepotrebnog udvostručavanja;
- (c) doprinos konkurentnosti europske obrambene industrije pokazivanjem da se predloženim djelovanjem dokazano postiže ravnoteža između troškovne učinkovitosti i djelotvornosti, time stvarajući nove tržišne mogućnosti diljem Unije i svijeta te ubrzavajući rast poduzeća u cijeloj Uniji;
- (d) doprinos autonomiji europske obrambene tehnološke i industrijske baze, među ostalim povećanjem samodostatnosti u odnosu na izvore iz trećih zemalja i jačanjem sigurnosti opskrbe, te doprinos sigurnosnim i obrambenim interesima Unije u skladu s prioritetima navedenima u članku 3.;

- (e) doprinos stvaranju nove prekogranične suradnje pravnih subjekata koji imaju poslovni nastan u državama članicama ili pridruženim zemljama, posebice MSP-ova koji u znatnoj mjeri sudjeluju u djelovanju, kao primatelji, podugovaratelji ili drugi subjekti u lancu opskrbe, i koji imaju poslovni nastan u državama članicama ili pridruženim zemljama koje nisu države članice ili pridružene zemlje u kojima poslovni nastan imaju subjekti u konzorciju koji nisu MSP-ovi;
- (f) kvaliteta i učinkovitost provedbe djelovanja.

Članak 14.

Stopa sufinanciranja

1. Fondom se može financirati do 100 % prihvatljivih troškova aktivnosti navedenih u članku 11. stavku 3., ne dovodeći u pitanje članak 190. Financijske uredbe.
2. Odstupajući od stavka 1.;
 - (a) za aktivnosti definirane u članku 11. stavku 3. točki (e) financijska potpora iz Fonda ne premašuje 20 % njihovih prihvatljivih troškova;
 - (b) za aktivnosti definirane u članku 11. stavku 3. točkama od (f) do (h) financijska potpora iz Fonda ne premašuje 80 % njihovih prihvatljivih troškova.
3. Stope financiranja povećavaju se u sljedećim slučajevima:
 - (a) za aktivnost razvijenu u kontekstu stalne strukturirane suradnje kako je utvrđena Odlukom Vijeća (ZVSP) 2017/2315 od 11. prosinca 2017. može se odobriti stopa financiranja uvećana za dodatnih 10 postotnih bodova;
 - (b) za aktivnost se može odobriti povećana stopa financiranja, kako je navedeno u ovom stavku drugom i trećem podstavku, ako je najmanje 10 % ukupnog prihvatljivog troška aktivnosti dodijeljeno MSP-ovima s poslovnim nastanom u državi članici ili pridruženoj zemlji koji sudjeluju u aktivnosti kao primatelji ili kao subjekti u lancu opskrbe.

Stopa financiranja može se uvećati za broj postotnih bodova koji je jednak postotku ukupnih prihvatljivih troškova aktivnosti koji je dodijeljen MSP-ovima s poslovnim nastanom u državama članicama ili pridruženim zemljama u kojima poslovni nastan imaju primatelji koji nisu MSP-ovi i koji u aktivnosti sudjeluju kao primatelji ili kao subjekti u lancu opskrbe, do najviše dodatnih pet postotnih bodova.

Stopa financiranja može se uvećati za broj postotnih bodova koji je jednak dvostrukom postotku ukupnih prihvatljivih troškova aktivnosti koji je dodijeljen MSP-ovima s poslovnim nastanom u državama članicama ili pridruženim zemljama koje nisu one u kojima poslovni nastan imaju primatelji koji nisu MSP-ovi i koji u aktivnosti sudjeluju kao primatelji ili kao subjekti u lancu opskrbe.

- (c) Na aktivnost se može primijeniti stopa financiranja uvećana za dodatnih deset postotnih bodova ako je najmanje 15 % ukupnih prihvatljivih troškova aktivnosti dodijeljeno poduzećima srednje tržišne kapitalizacije s poslovnim nastanom u Uniji ili u pridruženoj zemlji;
- (d) ukupno uvećanje stope financiranja aktivnosti ne premašuje 35 postotnih bodova.

Članak 15.

Financijska sposobnost

Odstupajući od članka 198. Financijske uredbe:

- (a) provjerava se samo financijska sposobnost koordinatora i to samo ako su od Unije zatražena financijska sredstva u iznosu od najmanje 500 000 EUR. Međutim, ako postoje razlozi za sumnju u financijsku sposobnost, Komisija provjerava i financijsku sposobnost drugih podnositelja zahtjeva ili koordinatora za iznose niže od onih navedenih u prvoj rečenici;

- (b) ne provjerava se financijska sposobnost pravnih subjekata za čiju održivost jamči država članica;
- (c) ako za financijsku sposobnost strukturno jamči drugi pravni subjekt, provjerava se financijska sposobnost tog subjekta.

Članak 16.

Neizravni troškovi

1. Odstupajući od članka 181. stavka 6. Financijske uredbe prihvatljivi neizravni troškovi utvrđuju se primjenom paušalne stope od 25 % ukupnih prihvatljivih izravnih troškova, ne uključujući prihvatljive izravne troškove podugovaranja i financijsku potporu trećim stranama te sve jedinične troškove ili jednokratne iznose koji uključuju neizravne troškove.
2. Kao alternativa, prihvatljivi neizravni troškovi do najviše 80 % ukupnih izravnih prihvatljivih troškova mogu se utvrditi u skladu s uobičajenom računovodstvenom praksom primatelja na temelju stvarnih neizravnih troškova, pod uvjetom da te prakse troškovnog računovodstva nacionalna tijela prihvaćaju za usporedive aktivnosti u području obrane, u skladu s člankom 185. Financijske uredbe te da su priopćene Komisiji.

Članak 17.

Upotreba jedinstvenog jednokratnog iznosa ili doprinosa koji nije povezan s troškovima

1. Ako se bespovratnim sredstvima Unije sufinancira manje od 50 % ukupnih troškova djelovanja, Komisija može upotrijebiti:
 - (a) doprinos koji nije povezan s troškovima iz članka 180. stavka 3. Financijske uredbe, a temelji se na postizanju rezultata mjerenih u odnosu na prethodno utvrđene ključne etape ili s pomoću pokazatelja uspješnosti ili

- (b) jedinstveni jednokratni iznos iz članka 182. Financijske uredbe koji se temelji na privremenom proračunu djelovanja koji su već prihvatila nacionalna tijela država članica i pridruženih zemalja koje sufinanciraju djelovanje.

2. Neizravni troškovi uključeni su u jednokratni iznos.

Članak 18.

Pretkomercijalna nabava

1. Unija može podupirati pretkomercijalnu nabavu dodjelom bespovratnih sredstava javnim naručiteljima ili naručiteljima kako su definirani u direktivama 2014/24/EU¹³, 2014/25/EU¹⁴ i 2009/81/EZ¹⁵ Europskog parlamenta i Vijeća, koji zajedno nabavljaju istraživanje i razvoj usluga obrane ili koordiniraju svoje postupke nabave.
2. Postupci nabave:
 - (a) u skladu su s odredbama ove Uredbe;
 - (b) mogu odobriti dodjelu više ugovora u sklopu istog postupka (više dobavljača);
 - (c) predviđa se dodjela ugovora s jednim ili više ponuđača koji nude najbolju vrijednost za novac, pri čemu se osigurava da ne postoji sukob interesa.

¹³ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ. (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

¹⁴ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

¹⁵ Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

Članak 19.
Jamstveni fond

Doprinosima mehanizmu uzajamnog osiguranja mogu se pokriti rizici povezani s osiguranjem povrata sredstava koje primatelji duguju te se oni smatraju dostatnim jamstvom u okviru Financijske uredbe. Primjenjuju se odredbe iz [članka X. Uredbe XXX (sljednika Uredbe o Jamstvenom fondu)].

GLAVA II.
POSEBNE ODREDBE
PRIMJENJIVE NA ISTRAŽIVAČKO DJELOVANJE

Članak 22.

Vlasništvo nad rezultatima istraživačkog djelovanja

1. Rezultati istraživačkog djelovanja koje podupire Fond u vlasništvu su primatelja koji su ih ostvarili. Ako pravni subjekti zajedno ostvaruju rezultate a njihove je pojedinačne doprinose nemoguće utvrditi, ili ako nije moguće razdvojiti te zajedničke rezultate, pravni subjekti imat će zajedničko vlasništvo nad rezultatima.
2. Odstupajući od stavka 1., ako se potpora Unije pruža u obliku javne nabave, rezultati istraživačkog djelovanja koje podupire Fond u vlasništvu su Unije. Države članice i pridružene zemlje imaju pravo pristupa rezultatima bez naplate, na njihov izričit pisani zahtjev.
3. Rezultati istraživačkog djelovanja koje podupire Fond ne podliježu nikakvoj kontroli ili ograničenju nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, bilo izravno ili neizravno, putem jednog ili više posredničkih pravnih tijela, uključujući u smislu prijenosa tehnologije.
4. Ako je to opravdano, u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava propisuje se pravo Komisije da bude obaviještena te da uloži prigovor na prijenos vlasništva u pogledu rezultata istraživačkog djelovanja koje podupire Fond nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje. Takav prijenos vlasništva ne smiju biti u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica ni s ciljevima navedenima u članku 3.

5. Nacionalna tijela država članica i pridruženih zemalja imaju pravo pristupa posebnom izvješću projekta za koji su primljena sredstva Unije. Ta se prava pristupa ustupaju besplatno, a Komisija ih prenosi državama članicama i pridruženim zemljama nakon što osigura da su uspostavljene prikladne obveze povjerljivosti.
6. Nacionalna tijela država članica i pridruženih zemalja upotrebljavaju posebno izvješće isključivo za svrhe povezane s upotrebom među njihovim oružanim snagama ili snagama sigurnosti i obavještajnim snagama ili u njihovu korist, uključujući u okviru njihovih programa suradnje. Takva upotreba uključuje, ali ne isključivo, studiju, ocjenu, procjenu, istraživanje, projektiranje te prihvati i certifikaciju proizvoda, upotrebu, obuku i odlaganje, kao i procjenu i izradu tehničkih zahtjeva za nabavu.
7. Primatelji besplatno ustupaju prava pristupa rezultatima istraživačkih aktivnosti koje podupire Fond institucijama, tijelima i agencijama Unije u prikladno opravdanu svrhu razvoja, provedbe i praćenja postojećih Unijinih politika ili programa u njihovoj nadležnosti. Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu.
- 8.a Odredbama utvrđenima u ovoj Uredbi ne utječe se na izvoz proizvoda, opreme ili tehnologije u čiju su proizvodnju uključeni rezultati istraživačkih aktivnosti koje podupire Fond niti se njima utječe na diskrecijsko pravo država članica u vezi s izvoznom politikom za proizvode koji su povezani s obranom.

- 8.b Bilo koje dvije države članice ili pridružene zemlje, ili više njih, koje su multilateralno ili u okviru Unije zajednički sklopile jedan ili više ugovora s jednim ili više primatelja kako bi zajednički dodatno razvile rezultate istraživačkih aktivnosti koje podupire Fond, imaju pravo pristupa rezultatima čiji su vlasnici takvi primatelji i koji su potrebni za izvršenje jednog ili više ugovora. Takva prava pristupa odobravaju se besplatno i pod posebnim uvjetima koji za cilj imaju osigurati da će se ta prava koristiti samo u svrhu ugovorâ i da će biti uspostavljene odgovarajuće obveze povjerljivosti.

GLAVA III.
POSEBNE ODREDBE
PRIMJENJIVE NA RAZVOJNO DJELOVANJE

Članak 23.

Dodatni kriteriji prihvatljivosti

1. Konzorcij dokazuje da će troškovi aktivnosti koji nisu obuhvaćeni potporom Unije biti podmireni drugim sredstvima financiranja, kao što su doprinosi država članica ili pridruženih zemalja ili sufinanciranje pravnih subjekata.
2. Aktivnosti iz članka 11. stavka 3. točke (d) temelje se na usklađenim zahtjevima u pogledu sposobnosti koje su zajednički dogovorile barem dvije države članice ili pridružene zemlje.
3. U odnosu na aktivnosti iz članka 11. stavka 3. točaka od (e) do (h) konzorcij dokumentima koje su izdala nacionalna tijela dokazuje:
 - (a) da najmanje dvije države članice ili pridružene zemlje namjeravaju nabaviti završni proizvod ili upotrebljavati tehnologiju na koordiniran način, uključujući putem zajedničke nabave, ako je to primjenjivo;
 - (b) da se aktivnost temelji na zajedničkim tehničkim specifikacijama koje su zajednički dogovorile države članice ili pridružene zemlje koje će sufinancirati aktivnost ili koje namjeravaju zajednički nabaviti konačni proizvod ili zajednički upotrebljavati tehnologiju.

Članak 24.

Dodatni kriteriji za dodjelu

Uz kriterije za dodjelu iz članka 13. u programu rada u obzir se uzima i sljedeće:

- (a) doprinos povećanju učinkovitosti obrambenih proizvoda i tehnologija tijekom njihova životnog ciklusa, uključujući isplativost i potencijal za sinergije u nabavi te u postupku održavanja i postupku odlaganja;
- (b) doprinos daljnjoj integraciji europske obrambene industrije, i to demonstracijom od strane primateljâ da su se države članice obvezale zajednički i koordinirano upotrebljavati, posjedovati ili održavati konačni proizvod ili tehnologiju.

Članak 25.

Vlasništvo nad rezultatima razvojnog djelovanja

- 1. Unija nije vlasnik proizvoda ili tehnologija koji nastanu iz djelovanja koje podupire Fond niti je nositelj prava intelektualnog vlasništva u pogledu rezultata tih djelovanja.
- 2. Rezultati djelovanja koje podupire Fond ne podliježu kontroli ili ograničenju nepridružene treće zemlje ili subjekta iz nepridružene treće zemlje, bilo izravno ili neizravno, putem jednog ili više posredničkih pravnih tijela, uključujući u smislu prijenosa tehnologije.
- 2.a Ovom se Uredbom ne utječe na diskrecijsko pravo država članica u vezi s izvoznom politikom za proizvode koji su povezani s obranom.

3. U odnosu na rezultate koje su primatelji ostvarili djelovanjima koja podupire Fond i ne dovodeći u pitanje stavak 2.a ovog članka, Komisiju se obavješćuje o svakom prijenosu vlasništva nepridruženoj trećoj zemlji ili subjektu iz nepridružene treće zemlje. Ako su takvi prijenosi vlasništva u suprotnosti sa sigurnosnim i obrambenim interesima Unije i njezinih država članica ili ciljevima utvrđenima u članku 3., financijska sredstva isplaćena u okviru Fonda moraju se nadoknaditi.
4. Ako se pomoć Unije pruža u obliku javne nabave studije, države članice ili pridružene zemlje na pisani zahtjev imaju pravo na besplatnu, neisključivu licenciju za korištenje tom studijom.

GLAVA IV.
UPRAVLJANJE, PRAĆENJE,
EVALUACIJA I KONTROLA

Članak 27.

Programi rada

1. Fond se provodi prema godišnjim ili višegodišnjim programima rada utvrđenima u skladu s člankom 110. Financijske uredbe. U programima rada navodi se, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja. U programima rada utvrđuje se ukupni proračun koji se iskorištava za prekogranično sudjelovanje MSP-ova.
2. Komisija donosi programe rada pomoću provedbenih akata u skladu s postupkom iz članka 28. stavka 2.
3. U programima rada detaljno se utvrđuju kategorije djelovanja koje će poduprijeti Fond. Te kategorije u skladu su s prioritetima u pogledu obrane iz članka 3.

Programi rada, ako je to primjereno, sadržavaju funkcionalne specifikacije i u njima se utvrđuje oblik EU-ova financiranja u skladu s člankom 8. a da se pritom ne sprječava tržišno natjecanje na razini poziva na podnošenje prijedloga.

U programima rada u obzir se može uzeti i prijenos rezultata istraživačkih djelovanja koja pokazuju dodanu vrijednost i koje je Fond podupirao već u fazi razvoja.

Članak 28.

Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. Europska obrambena agencija poziva se kao promatrač koji će izraziti svoja stajališta i stručno znanje. Poziva se i Europska služba za vanjsko djelovanje, koja će pružiti potporu.

Odbor se sastaje i u posebnim sastavima, među ostalim kako bi se raspravljalo o obrambenim i sigurnosnim aspektima u odnosu na djelovanja u okviru Fonda.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne dostavi nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 28.a

Savjetovanje s voditeljem projekta

Ako država članica ili pridružena zemlja imenuje voditelja projekta, Komisija se prije izvršenja plaćanja savjetuje s voditeljem projekta.

Članak 29.

Neovisni stručnjaci

1. Komisija imenuje neovisne stručnjake koji pomažu pri etičkom nadzoru članka 7. i evaluaciji prijedlogâ u skladu s člankom 237. Financijske uredbe.

2. Neovisni stručnjaci su građani Unije iz što više različitih država članica i biraju se na temelju poziva na iskaz interesa upućenih ministarstvima obrane i podređenim agencijama, drugim relevantnim državnim tijelima, istraživačkim zavodima, sveučilištima, poslovnim udrugama ili poduzećima u obrambenom sektoru s ciljem sastavljanja popisa stručnjaka. Odstupajući od članka 237. Financijske uredbe, taj se popis ne objavljuje.
3. Sigurnosne podatke imenovanih neovisnih stručnjaka potvrđuje odgovarajuća država članica.
4. Odbor iz članka 28. jedanput godišnje obavješćuje se o popisu stručnjaka, kako bi se zadržala transparentnost u pogledu sigurnosnih podataka stručnjaka. Komisija osigurava i da stručnjaci ne pružaju evaluaciju, savjete ni pomoć u vezi s predmetima u pogledu kojih su u sukobu interesa.
5. Neovisni stručnjaci odabiru se na temelju njihovih vještina, iskustva i znanja potrebnih za izvršenje dodijeljenih zadataka.

Članak 30.

Primjena pravila o klasificiranim podacima

1. U okviru područja primjene ove Uredbe:

- (c) svaka država članica osigurava da nudi razinu zaštite klasificiranih podataka Europske unije jednakovrijednu onoj koja je osigurana sigurnosnim propisima Vijeća utvrđenima u Prilogu Odluci 2015/444/EU¹⁶;
- (a.1) Komisija štiti klasificirane podatke u skladu s propisima o sigurnosti utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a;
- (c) fizičke osobe s boravištem u nepridruženim trećim zemljama i pravne osobe s poslovnim nastanom u trećim zemljama mogu rukovati klasificiranim podacima EU-a u vezi s Fondom samo ako u tim zemljama podliježu sigurnosnim propisima kojima se jamči razina zaštite koja je barem jednakovrijedna onoj koja je osigurana Komisijanim propisima o sigurnosti utvrđenima u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444 i sigurnosnim propisima Vijeća utvrđenima u Odluci 2013/488/EU.
- (c.1) jednakovrijednost sigurnosnih propisa koji se primjenjuju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji utvrđuje se u sporazumu o sigurnosti informacija koji, prema potrebi, uključuje pitanja industrijske sigurnosti, a koji je sklopljen između Unije i predmetne treće zemlje ili međunarodne organizacije u skladu s postupkom utvrđenim u članku 218. UFEU-a i uzimajući u obzir članak 13. Odluke 2013/488/EU;

¹⁶ SL L 274, 15.10.2013., str. 1–50.

- (d) ne dovodeći u pitanje članak 13. Odluke 2013/488/EU i pravila o industrijskoj sigurnosti utvrđena u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2015/444, fizička ili pravna osoba, treća zemlja ili međunarodna organizacija mogu imati pristup klasificiranim podacima Europske unije ako se to u dotičnom slučaju pokaže potrebnim te ovisno o prirodi i sadržaju tih podataka, primateljevoj potrebi za pristupom podacima i stupnju koristi za Europsku uniju.
2. Ako djelovanje uključuje ili sadržava klasificirane podatke ili su oni potrebni za djelovanje, mjerodavno tijelo za financiranje u dokumentaciji poziva za podnošenje prijedloga ili u natječajnoj dokumentaciji određuje mjere i zahtjeve potrebne za jamčenje sigurnosti takvih podataka na odgovarajućoj razini.
 3. Komisija uspostavlja sigurni sustav razmjene kako bi se olakšala razmjena osjetljivih informacija i klasificiranih podataka između Komisije i država članica i pridruženih zemalja te, prema potrebi, s podnositeljima zahtjeva i primateljima. Sustavom se u obzir uzimaju nacionalni sigurnosni propisi država članica.
 4. Podrijetlo klasificiranih novostečenih podataka koji su prikupljeni tijekom istraživačkog ili razvojnog djelovanja nema utjecaj na upotrebu ili izvoz proizvoda koji su povezani s obranom od strane država članica na čijem državnom području primatelji imaju poslovni nastan.

Članak 31.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za praćenje provedbe i napretka Fonda prema ostvarivanju općih i posebnih ciljeva iz članka 3. navedeni su Prilogu.

2. Kako bi učinkovito procijenila napredak Fonda u postizanju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 36. radi izmjene Priloga kako bi se prema potrebi revidirali ili dopunili pokazatelji i radi dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.
3. Komisija redovito prati provedbu Fonda i svake godine izvješćuje o postignutom napretku, među ostalim o primjeni stečenih iskustava i iskustvima stečenima u okviru EDIDP-a i PADR-a. U tu svrhu Komisija uspostavlja potrebne sustave praćenja.
4. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe Fonda i rezultati prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za primatelje sredstava Unije.

Članak 32.

Evaluacija fonda

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija Fonda provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka njegove provedbe. Izvješće o privremenoj evaluaciji, koje treba izraditi do 31. srpnja 2024., posebice obuhvaća procjenu upravljanja Fondom, uključujući neovisne stručnjake, stope provedbe, rezultate dodjele projekata, među ostalim sudjelovanje MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije te razinu njihova prekograničnog sudjelovanja, stope nadoknade neizravnih troškova, kako su definirani u članku 16., i financiranje odobreno u skladu s člankom 195. Financijske uredbe, kao i informacije o zemljama podrijetla primatelja te, ako je to moguće, o distribuciji generiranih prava intelektualnog vlasništva. Komisija može podnijeti prijedloge svih prikladnih izmjena postojeće Uredbe.

3. Na kraju provedbenog razdoblja, a najkasnije četiri godine nakon 31. prosinca 2027. Komisija provodi završnu evaluaciju Fonda. Izvješće o završnoj evaluaciji sadržava rezultate provedbe i, u mjeri u kojoj je to moguće zbog rokova, utjecaj Fonda. U tom izvješću, koje se temelji na relevantnim savjetovanjima s državama članicama, pridruženim zemljama i ključnim dionicima, posebice se ocjenjuje napredak ostvaren u postizanju ciljeva utvrđenih u članku 3. Njime se također pomaže u utvrđivanju područja u kojima Unija ovisi o trećim zemljama za razvoj obrambenih proizvoda i tehnologija. U njemu se analizira i prekogranično sudjelovanje, među ostalim MSP-ova i poduzeća središnje tržišne kapitalizacije, u projektima provedenima u okviru Fonda te integracija MSP-ova i poduzeća središnje tržišne kapitalizacije u globalni vrijednosni lanac te doprinos Fonda uklanjanju nedostataka utvrđenih u planu za razvoj sposobnosti. Izvješće sadržava i informacije o zemljama podrijetla primateljâ te, ako je to moguće, o raspodjeli stvorenih prava intelektualnog vlasništva.
4. Zaključke evaluacija i svoje primjedbe Komisija dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija.

Članak 33.

Revizije

Revizije uporabe doprinosa Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, osnova su za opće jamstvo u skladu s člankom 127. Financijske uredbe. Europski revizorski sud provjerava račune svih prihoda i rashoda Unije u skladu s člankom 287. UFEU-a.

Članak 34.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Uredbe, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim sankcijama.
2. Komisija ili njezini predstavnici i Revizorski sud ovlašteni su provoditi reviziju ili, u slučaju međunarodnih organizacija, provjeru u skladu sa sporazumima koji su s njima sklopljeni, na temelju dokumenata te na terenu, svih korisnika bespovratnih sredstava, svih ugovaratelja i podugovaratelja koji su primali financijska sredstva Unije u okviru ove Uredbe.
3. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96¹⁸ radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koja utječe na financijske interese Unije u vezi s financiranjem Unije ili proračunskim jamstvom u okviru ove Uredbe.

¹⁷ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹⁸ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su rezultat provedbe ove Uredbe, sadrže odredbe kojima se Komisija, Revizorski sud i OLAF izričito ovlašćuju za provedbu takvih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima. To uključuje odredbe kojima se svaku treću stranu uključenu u izvršenje sredstava Unije ili operacije financiranja koji su, u cijelosti ili dijelom, poduprijeti proračunskim jamstvom obvezuje da dodijeli jednakovrijedna prava.

Članak 35.

Informiranje, komunikacija i promidžba

1. Primatelji sredstava Unije priznaju podrijetlo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju mjera i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost. Mogućnost objave akademskih radova na temelju rezultata istraživačkog djelovanja uređuje se u sporazumima o financiranju.
2. Komisija provodi aktivnosti obavješćivanja i priopćivanja u pogledu Fonda, djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni Fondu također doprinose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.

GLAVA V.
DELEGIRANI AKTI, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Delegirani akti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 31. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.
2. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 31. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
3. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 31. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 37.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) 2018/1092 (Europski program industrijskog razvoja u području obrane) stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Članak 38.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu dotičnih djelovanja, do njihova zaključenja, na temelju Uredbe (EU) 2018/1092 te pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane, koji se nastavljaju primjenjivati na dotična djelovanja, kao i na njihove rezultate, do njihova zaključenja.
2. Iz financijske omotnice Fonda mogu se podmirivati i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prijelaza između Fonda i mjera donesenih u okviru prethodnih instrumenata, europskog programa industrijskog razvoja u području obrane te pripremnog djelovanja u pogledu istraživanja u području obrane.
3. Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u članku 4. stavku 4. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.

Članak 39.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

PRILOG

Pokazatelji ZA IZVJEŠĆIVANJE O NAPRETKU FONDA U OSTVARIVANJU NJEGOVIH POSEBNIH CILJEVA

Posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (a):

Pokazatelj 1. Sudionici

Mjereno na temelju: broja uključenih pravnih subjekata (prema veličini, vrsti i državi poslovnog nastana)

Pokazatelj 2. Istraživanja koja se temelje na suradnji

Mjereno na temelju:

2.1. broja i vrijednosti financiranih projekata

2.2. prekogranične suradnje: udio ugovora dodijeljenih MSP-ovima i poduzećima srednje tržišne kapitalizacije, s vrijednošću ugovora za prekograničnu suradnju

2.3. udio primatelja koji nisu provodili istraživačke aktivnosti koje imaju primjenu u obrani prije stupanja na snagu Fonda

Pokazatelj 3. Inovacijski proizvodi

Mjereno na temelju:

3.1. broja novih patenata na temelju projekata koje podupire Fond

3.2. zbirnog prikaza raspodjele patenata među poduzećima srednje tržišne kapitalizacije, MSP-ovima i pravnim subjektima koji nisu ni poduzeća srednje tržišne kapitalizacije ni MSP-ovi

3.3. zbirni prikaz raspodjele patenata prema državama članicama

Posebni cilj iz članka 3. stavka 2. točke (b):

Pokazatelj 4. Razvoj sposobnosti koji se temelji na suradnji

Mjereno na temelju: broja i vrijednosti financiranih djelovanja kojima se uklanjaju nedostaci u pogledu sposobnosti utvrđeni u planu za razvoj sposobnosti

Pokazatelj 4.a Kontinuirana potpora tijekom cijelog ciklusa istraživanja i razvoja

Mjereno na temelju: udio u postojećem znanju prava intelektualnog vlasništva ili rezultatima ostvarenima u djelovanjima za koja je prije primljena potpora

Pokazatelj 5. Otvaranje radnih mjesta / potpora u traženju zaposlenja

Mjereno na temelju: broja radnih mjesta za aktivnosti istraživanja i razvoja u području obrane za koja je primljena potpora